

Міністерство освіти і науки України
Ужгородський національний університет (Україна)
Закарпатська обласна державна адміністрація (Україна)
The Faculty of Business Economics of the University of Economics in Bratislava with seat in Košice (Slovak Republic)
Consulting company «Global Education» (USA)
Vysoká škola polytechnická Jihlava (Česka Republic)
The University of Dabrova Gornica (Poland)
International School of Management (Slovak Republic)
Курортний комплекс «Воєводино» (Україна)

СТРАТЕГІЧНИЙ РОЗВИТОК ОРГАНІЗАЦІЇ, МІСТ ТА РЕГІОНІВ

**Збірник матеріалів
Міжнародної науково-практичної конференції**

(26-27 жовтня 2017 р., м. Ужгород)

Ужгород - 2017

Жук І.І. Фіскальна політика: основні завдання принципи та прогнози	130
Конєва І.І. Сучасний стан міжбюджетних відносин в Україні	133
Макарович В.К., Сіра Е.О. Видатки бюджету: економічна сутність	135
Мінкович В.Т. Інвестиційна складова як фактор сталого розвитку регіону	137
Старух М.В. Перший бюджетний трильйон України: переваги та недоліки	141
Хромушина Л.А. Поточні аспекти застосування та дієвості єдиного податку (на прикладі бюджету м. Суми)	142
Чепелюк Г.М. Роль банківських інвестицій в інноваційному розвитку економіки	143
Чубарь О.Г., Матьовка Т.В. Особливості венчурного фінансування: вітчизняний та зарубіжний досвід	146
Шалигіна І.В., Шалигіна А. Формування місцевих бюджетів в контексті неподаткових надходжень	148
Шурпенкова Р.К., Сарахман О.М. Управління кредитним ризиком банку: стратегічний аспект	151

СЕКЦІЯ 8

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ТА АНАЛІЗ В СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ОРГАНІЗАЦІЙ, МІСТ ТА РЕГІОНІВ

Гордієнко Л.П. Розвиток стратегічного обліку витрат НЗВ на промисловому підприємстві	153
Дида О.В. Удосконалення методики бухгалтерського обліку неприбуткових організацій як передумова їх розвитку та збереження активів	155
Зінкевич О.В. Аналіз основних засобів в контексті фінансової стратегії підприємства	157
Кундря-Висоцька О.П. Інжинірингові підходи в обліку як інструмент стратегічного розвитку бізнесу	160
Лукін В.О. Наслідки впровадження облікової політики в облік підприємств України	162
Мельничук І.І., Мусіюк С.В. Дохід як бухгалтерська категорія: змістове наповнення	163
Погрібняк Д.С. Обліково-аналітичне забезпечення інформаційних запитів користувачів в адаптивному управлінні об'єднань підприємств	164
Тирінов А.В. Концептуальні положення з оптимізації управління витратами підприємств	165
Ходзицька В.В. Використання діагностичного інструментарію в управлінському обліку господарюючих суб'єктів	168
Шот А.П. Обліково-аналітичні аспекти податків за списаною кредиторською заборгованістю	170

Таблиця 1

Склад та структура офіційних трансфертів, щонадійшли з державного бюджету до місцевих бюджетів, за 2014 – 2016 роки*

Види доходів	2014 рік		2015 рік		2016 рік	
	млрд. грн.	%	млрд. грн.	%	млрд. грн.	%
Всього доходів, у т.ч.	231,70	100	294,46	100	346,24	100
Міжбюджетних трансфертів, у т.ч.	130,60	56,4	173,98	59,1	195,39	56,4
Загальний фонд	116,78	50,4	173,19	58,8	194,71	56,2
Спеціальний фонд	13,82	6,0	0,78	0,3	0,69	0,2

* Розраховано за [3]

2016 рік є другим роком виконання нової моделі міжбюджетних відносин, що була запроваджена у грудні 2014 року. Основною відмінністю нової системи є відміна дотації вирівнювання та прийняття базової дотації, а також освітньої та медичної субвенції, субвенції на забезпечення медичних заходів окремих державних програм та комплексних заходів програмного характеру. Даними змінами впроваджено механізм, за допомогою якого держава шляхом надання трансфертів повністю бере на себе відповідальність щодо фінансового забезпечення поточних видатків установ медичної та освітньої сфери, що належать до повноважень місцевих бюджетів і займають значну частину їх у видатках [4].

Найбільшу частку трансфертів займає субвенція соціального захисту населення, на 2016 рік вона зросла на 30,8 млрд.грн., і становила 94151,2 млн. грн., найменшу частину займає нововведена стабілізаційна дотація, що у 2015-2016 роках становила 2000 млн.грн.

Отже, на основі наведених аналітичних даних можна зробити висновки, що наявний в Україні механізм визначення міжбюджетних трансфертів не можна визнати ефективним. Значна частина місцевих бюджетів (в тому числі бюджети регіонів з порівняно високим соціально-економічним потенціалом) є дотаційними. В процесі міжбюджетного регулювання важливо забезпечити взаємозв'язок організаційних функцій з виробництва неринкових соціальних послуг на місцевому рівні та бюджетних джерел фінансування відповідних повноважень.

Список використаних джерел:

1. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2014 р. № 333-р / Електронний ресурс: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80>.
2. Бюджетний кодекс України. – 2010 – № 50-51 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
3. Офіційний сайт Державного казначейства України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/index>.
4. Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реформи міжбюджетних відносин; Закон України від 28.12.2014 р. № 79-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/79-19>.

Вікторія Макарович, к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту
Евеліна Сіра, к.е.н., доцент кафедри туристичної інфраструктури та сервісу
ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород

ВИДАТКИ БЮДЖЕТУ: ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ

Витрати бюджету відіграють провідну роль у фінансовому забезпеченні потреб соціально-економічного розвитку суспільства. На обсяги, склад і структуру витрат впливають обсяги і характер функцій держави, адже в умовах товарно-грошових відносин будь-яка держава

повноцінно зможе виконувати свої функції, маючи для цього необхідну суму бюджетних ресурсів.

Як зазначає В.В. Пашинська дослідження категорії “бюджетні видатки” перебуває в постійній динаміці. Це зумовлено відсутністю єдиного підходу до визначення сутності та змісту цього явища, сприяє пошуку її оптимальної теоретичної моделі для нормотворчого та правозастосовного втілення, з метою вдосконалення правового регулювання [11]. Водночас кількість наявних у науковій літературі визначень бюджетних видатків незначна.

Таблиця 1

Визначення сутності «видатки бюджету» у фаховій науковій літературі

Автор	Визначення
Артус М.М. та Хижа Н. М. [1]	Видатки бюджетів різних рівнів відображують економічні відносини, що виникають у зв'язку з розподілом фінансових ресурсів держави та їх використанням за галузевим, територіальним і цільовим призначенням
Атамас П. Й. [2]	Видатки бюджету — сума коштів, витрачена бюджетними установами в процесі господарської діяльності, в межах сум, установлених кошторисом
Булгакова С.О. [3]	Видатки бюджету — кошти, що спрямовуються на здійснення програм та заходів, передбачених відповідним бюджетом, за винятком коштів на погашення основної суми боргу та повернення надміру сплачених сум надходжень до бюджету
Василик О. Д. [4]	Видатки бюджетів за своєю економічною сутністю є інструментом розподілу і перерозподілу централізованого грошового фонду держави та його використання за цільовим призначенням для забезпечення суспільного добробуту
Воронова Л. К. [5]	Видатки бюджету – це затрати держави, які виражають урегульовані правовими нормами економічні відносини, що складаються при розподілі та використанні централізованих та децентралізованих фондів грошових коштів та забезпечують його безперервне функціонування.
Джога Р.Т. [6]	Видатки бюджету - державні платежі, які не підлягають поверненню, тобто не створюють і не компенсують фінансові вимоги і поділяються на відплатні і невідплатні. До видатків не належать платежі в рахунок погашення державного боргу. Витрати бюджетних установ включають фактичні витрати матеріальних, трудових і грошових ресурсів на утримання установи та її статутну господарську діяльність
Лондаренко О. О. [8]	Видатки бюджетних установ є централізованими видатками, оскільки здійснюються за рахунок коштів відповідного бюджету. Вони є прямими цільовими витратами держави, що забезпечують її безперебійне функціонування і відображають економічні відносини, що пов'язані з розподілом і перерозподілом частини національного доходу, яка концентрується у бюджеті
Монаєнко А. О. [9]	Видатки бюджету — публічні, безперервні та прямі витрати держави, пов'язані з її функціонуванням з приводу розподілу і використання централізованих фондів коштів з метою
Орлюк О.П. [12]	Видатки бюджету — прямі цільові витрати держави, що забезпечують її безперебійне функціонування і відображають економічні відносини, пов'язані з розподілом і перерозподілом частини національного доходу, яка концентрується у бюджеті
Пасічник Ю. В. [10]	Видатки бюджету являють собою витрати, що виражають економічні відносини, на основі яких здійснюється використання централізованих коштів за напрямками, визначеними законом

Аналізуючи приведені дефініції «видатки бюджету», приходимо до висновку про неоднозначність підходу до визначення їх сутності. Так, Л.К. Воронова [5] звертає увагу на подвійний характер видатків бюджету, зазначаючи, що, з одного боку, вони є витратами держави, які вона здійснює на своє функціонування, а з іншого, – доходи, за рахунок яких державні установи та організації утворюють свої фонди, необхідні для їх функціонування. П.Й. Атамас [2] акцентує увагу, на тому, що видатки бюджету не слід ототожнювати із витратами. В.В. Пашинська [11] погоджується з оновленим законодавчим трактуванням цього терміну, що міститься в чинному Бюджетному Кодексі України.

Погоджуємось з Ю.О. Крохіною [7], що видатки бюджету слід розглядати в економічному

та юридичному значенні. Економічний зміст видатків бюджету характеризується через відносини, на основі яких відбувається процес використання коштів централізованих коштів держави за різними напрямками. Юридичний зміст видатків бюджету обумовлений тим, що виступають складовою частиною фінансової діяльності держави, тому мають усі загальні особливості фінансової діяльності держави та відмінності, притаманні процесу використання державних централізованих грошових коштів.

Таким чином, під видатками бюджету вважаємо слід розуміти економічні відносини, що виникають з приводу розподілу коштів бюджетного фонду держави, формою прояву яких є конкретні види витрат.

Список використаних джерел:

1. Артус М.М., Хижа Н.М. Бюджетна система України. Навчальний посібник / К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2005.- 220 с.
2. Атамас П. Й. Основи обліку в бюджетних організаціях: Навчальний посібник.— Центр навчальної літератури, 2003,— 284 с.
3. Бюджетна система України: навч. посіб. / За ред. С.О. Булгакова; Київ. нац. торг.екон. унт. — К., 2002. — 59 с.
4. Василик О.Д. Державні фінанси України: підручник / О.Д. Василик, К.В. Павлюк. — К.: Центр навчальної літератури, 2003. — 608 с
5. Воронова Л. К. Фінансове право України : [підруч.] / Воронова Л. К. – К. : Прецедент ; Моя книга, 2006. – 448 с.
6. Джога Р. Т., Свірко С. В., Сінельник Л. М. Бухгалтерський облік у бюджетних установах: Підручник / За заг. ред. проф. Р. Т. Джоги. — К.: КНЕУ, 2003. — 483 с.
7. Крохина Ю. А. Бюджетное право и российский федерализм : моногр. / Ю. А. Крохина ; под ред. Н. И. Химичевой. – М., 2001. – 352 с
8. Лондаренко О.О. Економічна природа видатків та її вплив на обліково-аналітичні аспекти бюджетних установ [Текст] / О. О. Лондаренко // Економіка. Фінанси. Право. – 2008. – N 9. – С. 15-19.
9. Монаєнко А. О. Особливості фінансування видатків у фінансовому праві та чинному законодавстві України і зарубіжних країн / А. О. Монаєнко // Держава і право. Юрид. і політ. Науки : зб. наук. пр. – 2008. – Вип. 41. – С. 443-449.
- 10.Пасічник Ю. В. Бюджетна система України: Навчальний посібник. – К.: Знання-Прес, 2006. – 607 с.
- 11.Пашинська В.В. Бюджетні видатки та бюджетне фінансування державних цільових програм / В.В. Пашинська // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ, № 6, 2011. – С.78-87.
- 12.Фінансове право. Академічний курс: [підруч.] / Орлюк О. П. – К : Юрінком Інтер, 2010. – 808 с.

Вікторія Мінкович, старший викладач

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород

ІНВЕСТИЦІЙНА СКЛАДОВА ЯК ФАКТОР СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

Складні умови сьогодення змушують нашу державу активізувати всі можливі засоби для досягнення стратегічної мети – побудови та розвитку дійсно ефективною та конкурентоспроможною економікою соціально-ринкового типу. В контексті аналізу окремих аспектів реформування адміністративно-територіального устрою України та значних відмінностей в економічному розвитку окремих її регіонів, вважаємо, що доцільно розглядати досягнення зазначеної мети через забезпечення сталого розвитку кожного окремого регіону. При цьому одним з найважливіших факторів, які здатні вплинути на забезпечення сталого розвитку регіону є залучення та ефективне використання саме інвестиційних ресурсів. Це зумовлено тим, що інвестиції торкаються усіх сфер господарської діяльності регіону та країни в цілому і створюють багато можливостей для успішної реалізації поставлених цілей, досягнення соціального ефекту та забезпечення майбутнього економічного зростання.